

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12C/78/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313216806
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2017:8313216806.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: L. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXXX/XX, XXX XX U., o zaplatenie sumy 6 299,16 eur s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu z a m i e t a.

Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Združeniu - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, vo vzťahu k žalobcovi p r i z n á v a náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 20.11.2013 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd žalovanému uložil zaplatiť mu sumu 6 299,16 eur s úrokom z omeškania zo splátok za obdobie od 20.12.2010 do 11.02.2012 vo výške 57,06 eur, s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 6 299,16 eur od 12.02.2012 do zaplatenia a na náhradu trov konania. Podanie žaloby odôvodnil tým, že jeho právny predchodca, J. J., I..J., uzavrel so žalovaným ako dlžníkom dňa 12.12.2007 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky. Na základe tejto zmluvy boli žalovanému poskytnuté peňažné prostriedky. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpeniu pohľadávky predstavovala sumu 8 340,01 eur, ktorá pozostávala z istiny 7 671,39 eur, riadneho úroku vo výške 173,69 eur, úroku z omeškania vo výške 485,96 eur, v súlade s výpisom z účtovných kníh peňažného ústavu, ktorým právny predchodca žalobcu deklaruje, že údaje, výška a špecifikácia jednotlivých pohľadávok sú generované bankovým systémom a predstavuje aktuálny záväzok žalovaného ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalobca v konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 20.12.2010 do 20.11.2017 v počte 84 v celkovej výške 6 299,16 eur. Splátky pôvodne splatné od 20.02.2012 do 20.11.2017 sa stali splatnými dňa 11.02.2012. Zároveň si uplatnil úrok z omeškania v zmysle § 517 ods. 2 OZ počnúc dňom splatnosti každej splátky úveru samostatne a pri splátkach, ktorých splatnosť nastala po vyhlásení mimoriadnej splatnosti dňa 11.02.2012.

Dňa 15.01.2014 do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného v súlade s v tom čase platnom právnou úpravou vstúpilo Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“.

2. Tunajší súd rozsudkom č.k. 12C/78/2015-89 zo dňa 07.05.2015 žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 12.12.2007 uzavretá zmluva o splátkovom úvere v súlade s ustanovením § 497 a nasl. Obchodného zákonníka. Na základe tejto zmluvy bol žalovanému poskytnutý úver, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať

pravidelnými mesačnými splátkami. Žalovaný podmienky zmluvy nedodrжал, nakoľko riadne a včas neplatil dohodnuté splátky. Keďže výška istiny ani výška vymáhaného príslušenstva nie je v konaní sporná, nie je v rozpore s právnymi predpismi ani s dobými mravmi, požadované príslušenstvo bolo dohodnuté v zmluve, súd žalobe vyhovel a zaviazal žalovaného na úhradu dlžnej sumy a zároveň žalovaného zaviazal aj na náhradu trov konania žalobcu.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastníka na strane žalovaného. Uviedol, že žalobca v konaní nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitímáciou, nakoľko zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatný celý úver, právny predchodca žalobcu nebol oprávnený postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti žalobcovi. Navyše podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, postupca môže postúpiť pohľadávku iba po predchádzajúcej písomnej výzve dlžníka, čo však zo strany žalobcu v konaní preukázané nebolo, preto nie je známy obsah tejto výzvy a ak takáto výzva absentuje, ide o neplatné postúpenie pohľadávky. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

4. Žalovaný udelil súhlas vedľajšiemu účastníkovi na podanie odvolania postupom podľa § 93 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku.

5. Krajský súd v Prešove vec prejednal a uznesením č.k. 4Co/232/2015-111 zo dňa 01.06.2016 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že splátkový úver vo výške 150 000,- Sk (4 979,08 eur) poskytla žalovanému J. J. I. J. na základe zmluvy z 12.12.2007. V zmysle tejto zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať dňa 20.11.2017. Pohľadávku z tohto úveru J. J. I. J. postúpila zmluvou o postúpení pohľadávky z 15.12.2011 na žalobcu. Z čl. 7.6 bod 7.6.1 všeobecných obchodných podmienok J. J. I. J. v prípade porušenia zmluvnej povinnosti zo strany dlžníka bola J. J. I. J. oprávnená okrem iného vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť. Z obsahu spisu vyplýva, že J. J. I. J. nevyužila ani jednu z týchto možností a pohľadávku postúpila na žalobcu bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Táto skutočnosť je zrejma aj z toho, že žalobca po tom, ako mu pohľadávku postúpila J. J. I. J., vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru listom zo dňa 23.01.2012.

V ďalšom uviedol, že v spise absentuje písomná výzva banky na zaplatenie dlžnej sumy, ktorá je základným predpokladom pre postúpenie bankovej pohľadávky. Tiež sa zdá, že sa postúpil záväzok z banky na nebankový subjekt vo väčšom rozsahu, než ktorý umožňuje ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ako vyplýva zo spisu, žalovaný bol v omeškaní s dlžnými splátkami, ale postúpenie sa týka celého dlhu, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo 15.12.2011, t. j. pred zosplatením celého úveru (23. 01. 2012).

Podľa názoru odvolacieho súdu špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada centrálna banka opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splatný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplatený úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať (akékoľvek) bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať prirodzene zahŕňa aj zosplatenie úveru ako určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

Postúpenie pohľadávky je pomerne bežným právnym úkonom. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu, osobitný predpis (lex specialis) dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Odvolací súd zastáva názor, že postúpiť bankovú pohľadávku zákon umožňuje iba :

1. v tej časti, ktorá je po splatnosti (arg. slovo „v omeškaní so splnením čo len časti záväzku, môže banka svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto záväzku postúpiť ...),
2. iba po výzve na splnenie,
3. výzva musí byť písomná,
4. výzva musí byť zo strany banky,
5. omeškanie trvá viac ako 90 dní.

6. Odvolací súd súdu prvej inštancie uložil vyzvať J., aby doložila súdu dôkaz o písomnej výzve dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Za stavu, ak sa v konaní preukáže, že ku dňu postúpenia pohľadávky nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru J. J., táto nebola oprávnená

postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Za takého stavu potom zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 15. 12. 2011 sa javí ako neplatným právnym úkonom v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podriaďiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca zrejme nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru.

7. Z uvedeného dôvodu preto súd prvej inštancie opätovne vec prejednal v súlade s pokynmi odvolacieho súdu.

8. Pokiaľ sa jedná o listinné dôkazy ktorými sa súd oboznámil v priebehu konania, ktoré boli stranám sporu doručené a z ktorých vychádzal vo svojom rozhodnutí zo dňa 07.05.2015, opätovne tieto dôkazy nevykonal. V zmysle pokynov odvolacieho súdu si vyžiadal stanovisko pôvodného veriteľa J.. a tiež stanovisko žalobcu k platnosti postúpenia pohľadávky pôvodným veriteľom na žalobcu.

9. Zmluvou o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 12.12.2007 právny predchodca žalobcu, spoločnosť J. J., I..J., poskytol žalovanému úver vo výške 150 000,- Sk (4 979,08 eur), ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť pravidelnými mesačnými splátkami po 2 259,- Sk / 74,98 eur splatnými k 20. dňu v mesiaci s dátumom prvej splátky 20.01.2008 a konečnou splatnosťou úveru 20.11.2017, s úrokovou sadzbou vo výške 12,35 % ročne, premenlivá v deň uzatvorenia zmluvy. Celkový počet splátok bol 119. Súčasťou zmluvy boli Všeobecné obchodné podmienky.

10. Zmluvou o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 15.12.2011 a prílohou k tejto zmluve, právny predchodca žalobcu J. J., I..J., Q. XX, T., IČO: XX XXX XXX, postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu. Podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok, žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 4 979,09 eur na základe uzatvorenej zmluvy zo dňa 12.12.2007, ktorého splatnosť bola dňa 20.11.2017. Dlh žalovaného ku dňu postúpenia pohľadávky bol vyčíslený na sumu 8 340,01 eur a pozostával z istiny 7 671,39, riadneho úroku 173,69 eur, úroku z omeškania 450,48 eur

XX. J. J., I..J.. v písomnom vyjadrení zo dňa 08.11.2016 uviedla, že pohľadávka ktorá vznikla zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX a ktorá je predmetom konania bola postúpená na žalobcu na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE uzatvorenej dňa 15.12.2011. Nakoľko všetku dokumentáciu súvisiacu so záväzkovým vzťahom odovzdala žalobcovi, nedisponuje požadovanými dokumentmi a preto navrhla, aby sa súd obrátil na postupníka.

12. Žalobca v písomnom vyjadrení zo dňa 28.12.2016 uviedol, že pôvodný veriteľ nevyhlásil mimoriadnu splatnosť predmetného úveru. Až žalobca Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zaslaným dňa 23.01.2012 žalovanému, vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žalovaný mal predmetnú pohľadávku uhradiť do dňa 22.02.2012. Mimoriadna splatnosť úveru následne nastala dňa 13.02.2012 z dôvodu dodržania lehoty v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

K vyjadreniu pripojil písomnú výzvu k úhrade a oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z ktorej vyplýva, že žalobca ku dňu 23.01.2012 vyhlásil mimoriadnu splatnosť predmetného úveru a pripojil aj podací hárok preukazujúci odoslanie listu žalovanému, čím sa oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dostalo do sféry žalovaného.

13. Na pojednávaní konanom dňa 29.03.2017 právny zástupca žalobcu vo svojom prednese uviedol, že žalobca na podanej žalobe v celom rozsahu trvá a žiada, aby jej súd vyhovel.

14. Žalovaný vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 29.03.2017 uviedol, že úver zobral, finančné prostriedky mu boli poskytnuté a to asi vo výške 5 000,- eur. Potom prišiel o zamestnanie, úver nesplácal. Teraz si vybavil opatrovateľský príspevok na mamu, čiže až teraz má k dispozícii finančné prostriedky. V ďalšom uviedol, že sa chce dohodnúť na splátkach úveru.

15. Podľa § 261 ods. 6 písm. c) zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“), touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o

tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

16. Podľa § 52 ods. 1 a 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené

17. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

18. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „Zákon“), banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá a) prijíma vklady a b) poskytuje úvery a ktorá má na výkon činností podľa písmen a) a b) udelené bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Podľa § 7 ods. 1 Zákona, o udelení bankového povolenia rozhoduje Národná banka Slovenska. O udelení bankového povolenia pre banky podľa osobitného predpisu a o udelení bankového povolenia na vykonávanie hypotekárnych obchodov rozhoduje Národná banka Slovenska po prerokovaní s Ministerstvom financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Žiadosť o udelenie bankového povolenia sa predkladá Národnej banke Slovenska.

Podľa § 92 ods. 8 Zákona, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo

pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

19. Súd v danej právnej veci dospel k záveru, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola uzatvorená dňa 12.12.2007 zmluva o spotrebiteľskom úvere, teda spotrebiteľská zmluva. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

20. Táto zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere uzatvorenou aj podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia uvedeného zákona v spojení s Obchodným a Občianskym zákonníkom. Na základe tejto zmluvy pôvodný veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 4 979,08 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť pravidelnými mesačnými splátkami po 74,98 eur splatnými k 20. dňu v mesiaci s dátumom prvej splátky 20.01.2008 a konečnou splatnosťou úveru 20.11.2017, s úrokovou sadzbou vo výške 12,35 % ročne. Celkový počet splátok bol 119.

21. Je potrebné zdôrazniť, že záväzkový vzťah, ktorý je predmetom konania je bankový úver, ktorý na rozdiel od úverov, napr. od nebankových spoločností je regulovaný aj špeciálnou právnou úpravou zákona o bankách. Banka je štátom autorizovaná inštitúcia, ktorej činnosť v zmysle § 2 ods. 3 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách podlieha bankovému povoleniu a nad činnosťou bánk zároveň vykonáva dohľad Národná banka Slovenska.

Bez bankového povolenia nemôže nikto prijímať vklady, vydávať bankové platobné karty, poskytovať z vkladov úroky alebo iné odplaty, ktoré sú daňovým výdavkom podľa osobitného predpisu, poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti (§ 3 zákona o bankách).

22. Súd mal ďalej za preukázané, že zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 a prílohou k tejto zmluve, právny predchodca žalobcu spol. J. J., I.J., postúpila svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu. Pred postúpením pohľadávky nedošlo zo strany pôvodného veriteľa k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti a na žalobcu bol tak postúpený „živý úver.“ Mimoriadna splatnosť úveru bola vyhlásené až samotným žalobcom a to výzvou a písomným oznámením zo dňa 23.01.2012 a to uvedenému dňu.

Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky (ďalej len „banka“) je obsiahnutá v zákone č. 483/2001 Z. z. o bankách o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis) o postúpení pohľadávok v zmysle § 524 až § 530 Občianskeho zákonníka, a to nadobudnutia účinnosti aktuálneho zákona o bankách od 1. januára 2002.

V zmysle zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky banky musia byť splnené kumulatívne všetky podmienky upravené v § 92 ods. 8 tohto zákona, t.j. pohľadávka banky môže byť postúpená (aj jej časť), ak je splatná, a to až po predchádzajúcej písomnej výzve a omeškanie klienta so splnením postupovanej pohľadávky je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní.

Osobitná regulácia pravidiel pre postúpenie bankovej pohľadávky oproti všeobecnej právnej úprave bolo uzákonené z dôvodu, aby sa umožnilo bankám ako krajné opatrenie proti chronickým neplatičom dlhov použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Takéto postupovanie bánk voči ich klientom zákon o bankách doteraz výslovne neupravoval, čo v praxi spôsobovalo vážne výkladové problémy pri riešení otázky, či by pri prípadom postúpení pohľadávky banky voči jej klientovi došlo alebo nedošlo k porušeniu bankového tajomstva s cieľom ochrany klientov bán.

Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a nepodporujú záver o možnosti odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa.

Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučujú dobromyseľnosť postupníka.

23. „Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), J. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 21.10.2010 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák.. Vzhľadom na to v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má, je neplatnou aj zmluva z 01.12.2010, ktorou advokátska kancelária U. J. J. S. Z. postúpila predmetnú pohľadávku žalobcovi. Žalobcovi preto v spore chýba aktívna vecná legitímácia.“ (rozsudok KS v Bratislave vo veci sp. zn. 6Co/58/2016).

24. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, na právny názor vyslovený odvolacím súdom, súd prvej inštancie skúmal, či v konaní je daná aktívna vecná legitímácia na strane žalobcu.

25. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

26. Spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

27. Z obsahu spisu je zrejmé, že postupca - J. J., I..J.. neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovanými na strane druhej strane, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy a žalobca nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali. K predčasnemu ukončeniu zmluvy došlo až zo strany žalobcu oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 23.01.2012.

28. Z ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou“. Pokiaľ teda pôvodný veriteľ postúpil zmluvou z 15.12.2011 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu, postupoval v rozpore s ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Totiž, keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), J. J. I. J. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávky z 15.12.2011 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka. Súd pre úplnosť poukazuje, že žalobca nie je ani subjektom oprávneným poskytovať úvery a preto ich

nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podriaďiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca nebol ani oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru.

29. Žalobca v konaní ani nepreukázal existenciu písomnej výzvy (banky) po tom, čo bol žalovaný (klient banky) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním jednotlivých už splatných splátok. Splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatných pohľadávok nebolo preto v konaní preukázané.

30. Žalobca tak nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitimáciou v predmetnom konaní, lebo zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, keďže na žalobcu nemohla byť zo strany postupcu postúpená pohľadávka pozostávajúca z čiastkových nárokov, ktorých splatnosť ešte nenastala, keďže žalobca nie je držiteľom bankového povolenia na poskytovanie bankových úverov, teda ani na ich správu, ktorá je súčasťou bankovej činnosti poskytovania úverov, na ktorú je podľa § 7 ods. 1 zákona o bankách potrebné bankové povolenie a zároveň neboli naplnené zákonné predpoklady § 92 ods. 8 zákona o bankách na postúpenie pohľadávky z banky na žalobcu (postupníka). Banka môže postúpiť pohľadávku iba po predchádzajúcej písomnej výzve dlžníka, čo zo strany žalobcu preukázané nebolo. Táto písomná výzva ako podmienka platného postúpenia pohľadávky sa musí dostať do dispozičnej sféry dlžníka.

Súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

31. Súd poukazuje aj na obdobný právny názor vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/145/2014 zo dňa 11.3.2015, sp. zn. 19Co/177/2014 zo dňa 24.02.2015, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 6Co/203/2015 zo dňa 19.05.2015).

32. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanému tak vznikol nárok na priznanie náhrady trov konania v plnom rozsahu. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovanému v súvislosti so súdnym konaním žiadne trovy nevznikli, súd mu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

33. Podľa zákona č. 99/1964 Zb. Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016, do tohto konania dňa 01.03.2013 vstúpil z vlastnej iniciatívy vedľajší účastník na strane žalovaného na ochranu jej práv ako spotrebiteľa a to Združeniu - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“.

Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Podľa § 95 ods. 1 CSP, na ochranu práv strany môže súd aj bez návrhu do konania pribrať orgán verejnej moci, v pôsobnosti ktorého je ochrana základných ľudských práv a slobôd, alebo právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, ak s tým strana, na ochranu práv ktorej má vystupovať, súhlasí.

Podľa Článku 2 ods. 1 a 2 CSP, ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

Podľa Článku 4 ods. 1 a 2 CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak,

aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

Vzhľadom na spotrebiteľský charakter sporu malo občianske združenie do 30.06.2016 oprávnenie vystupovať v konaní pred súdom ako vedľajší účastník na strane žalovaného ako spotrebiteľa, pričom nemuselo preukazovať právny záujem na výsledku konania. Súd mal za to, že v prejednávanej veci je potrebné aplikovať Článok 2 CSP a Článok 4 CSP, pretože do 30.06.2016 bol v procesnom poriadku zakotvený inštitút vedľajšieho účastníka s osobitnou úpravou v tzv. spotrebiteľských sporoch a občianske združenie malo s prihliadnutím na prevažujúcu rozhodovaciu prax, ktorá priznávala vedľajším účastníkom náhradu trov právneho zastúpenia, legitímne očakávaní v súvislosti s nárokom na náhradu trov konania. Združeniu - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ v konaní aktívne vystupovala a hájilo záujmy žalovaného ako spotrebiteľa (podanie odvolania, písomné vyjadrenia) a hoci podľa v súčasnosti účinnej úpravy v CSP nespĺňa uvedené občianske združenie predpoklady, aby mu mohlo byť priznané postavenie intervenienta v zmysle § 81 CSP (nakoľko nemá právny záujem na výsledku konania) a ani postavenie osobitného subjektu v zmysle § 95 ods. 1 CSP, súd je toho názoru, že za účelom zachovania princípu právnej istoty, s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti, princípy, na ktorých je postavený CSP, pri zohľadnení doterajšej rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít, má občianske združenie nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré mu vznikli do 30.06.2016.

Nakoľko občianske združenie v konaní vystupovalo na strane žalovaného, ktorý bol v konaní plne úspešný nakoľko súd žalobu zamietol, súd preto občianskemu združeniu v súlade so zákonnou úpravou priznal nárok na náhradu trov konania ktoré mu vznikli do 30.06.2016 v plnom rozsahu. O výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.